

Pieklūstamības vadlīnijas

Pieklūstamības un pieejamības nodrošinājums partneru organizētajos pasākumos

Kultūras pieklūstamība nozīmē iespēju dažādām sabiedrības mērķa grupām piekļūt kultūras precēm un pakalpojumiem jeb baudīt kultūru bez diskriminācijas. Pieklūstamība ir būtisks priekšnoteikums sabiedrības līdzdalībai un iesaistei kultūras procesos.

Pielietojot dažādus tehnoloģiskus risinājumus, kā arī universālā dizaina principus, pasākuma organizators var nodrošināt labāku kultūras notikuma pieklūstamību apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām. Savlaicīga, detalizēta un strukturēta informācija par pieklūstamības risinājumiem un pakalpojumiem pasākumā sniegs iespēju ne tikai paplašināt mērķauditoriju, bet noderēs ikvienam apmeklētājam.

Nodibinājums "Liepāja 2027" aicina partnerus kopīgi veidot kultūras notikumus, kas ir pieejami visām sabiedrības grupām. Plānojot programmas pasākumus, aicinām izvērtēt un ieviest dažādus pieklūstamības risinājumus un pakalpojumus, kuri aprakstīti dokumenta turpinājumā.

"Liepājas 2027" mērķis, īstenojot Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu saistībā ar pieklūstamības veicināšanu, ir sniegt informāciju par pakalpojumiem un risinājumiem, kas nodrošina pieklūstamību. Aizpildīta anketa "Pieklūstamības nodrošinājums partneru organizētajos pasākumos" ir jānosūta ar nodibinājuma projektu direktori Annu Līgu Ermansoni, e-pasta adrese: anna.liga.ermansone@liepaja2027.lv, tālrunā nr. +371 26239999 ne vēlāk kā 90 (deviņdesmit) dienas pirms pasākuma publicitātes uzsākšanas.

Ieteicamie kultūras norišu pieklūstamības pasākumi

1. Infrastruktūra un pieklūstamība

1.1. Norādes un informācija

- Publiskajos informācijas avotos jānorāda:
 - Kā nokļūt līdz pasākuma vietai no tuvākās sabiedriskā transporta pieturas;
 - informācija par stāvvietām, pieklūstamību cilvēkiem ar invaliditāti;
 - pieklūstamības iespējas personām ar redzes, dzirdes, kustību traucējumiem;
 - pieejamība cilvēkiem ar bērnu ratiņiem;
 - pasākuma piemērotība ģimenēm ar bērniem;
 - pilna informācija par pasākuma saturu – spilgtas gaismas, trokšņi, spēcīgas smaržas, emocionāls sižets, negaidīti trokšņi, necenzēta leksika u.c.
 - attālums no sabiedriskā transporta līdz ieejai pasākuma norises vietā.
- Pasākuma teritorijā jāizvieto skaidri saprotamas un kontrastējošas norādes (uz ieejām, izejām, tualetēm, medicīniskās palīdzības punktiem).

1.2. Pieklūstamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem

- Pieejamas speciālās stāvvietas personām ar invaliditāti;
- ieejas un izejas platums vismaz 90 cm;
- pārvietošanās celiņi ar cietu segumu, vismaz 120 cm plati;
- uzbrauktuves ar slīpumu līdz 8 % (līdz 12% uz sliekšņiem), norādot, vai tās ir mobilas vai stacionāras;
- skatītāju zonā nodrošinātas horizontālas virsmas ratiņkrēslu lietotājiem (min. 150x150 cm vienai vietai);
- pieejams sabiedriskais vai speciālais transports;

- marķētas drošības zonas (evakuācijas ceļi, ugunsdzēsāmie aparāti, medicīniskā palīdzība);
- pieejamas pielāgotas tualetes ar regulāru uzkopšanu.

1.3. Komforts un atpūta

- Atpūtas zonas ar sēdvietām dažāda vecuma un fiziskā stāvokļa grupām (soli ar atzveltnēm un roku balstiem, min. sēdvirsmas augstums 45 cm);
- pieejamas ēdināšanas zonas ar galdiem, kas piemēroti cilvēkiem ratiņkrēslos, senioriem un ģimenēm ar bērniem;
- nodrošinātas no tiešiem saules stariem pasargātas zonas un dzeramā ūdens punkti, īpaši vasaras pasākumos.

1.4. Piekļūstamība cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem

- Pasākumā nodrošināts zīmju valodas tulka un teksta pierakstītāja pakalpojums (tiešs vai attālināts);
- nodrošināti subtitri – norādīt valodu;
- paredzētas vietas tuvāk skatuvei vai runātāja sejas attēlu projekcija uz lielekrāna, lai būtu iespēja lasīt no lūpām;
- publiskās telpās iekārtotas akustiskās cilpas, kas noteiktā laukumā slāpē apkārtējos trokšņus;
- audio informācija ir pieejama rakstiskā formā;
- nodrošināta vizuālā informācija, kas spēj aizvietot skaņas signālu katastrofu un avāriju gadījumos;
- nodrošināta e-vides pieejamība – iespēja izmantot interneta pieslēgumu un attālināti sazināties ar zīmju valodas tulkiem.
- darbinieki un atbalsta personāls ir apmācīti komunikācijai ar cilvēkiem, kuriem ir dzirdes traucējumi vai nedzirdība; risinot operatīvus jautājumus ar cilvēkiem, kam ir dzirdes traucējumi, tas jādara rakstiski (papīra formātā vai e-vidē).

1.5. Piekļūstamība cilvēkiem ar redzes traucējumiem

- Pieejama norises vietas karte audio un taktilā formātā;
- norādes uz liftu, izeju, tualetēm un citām telpām ir arī taktilas un papildinātas ar Braila rakstu;
- pasākuma materiāli saderīgi ar ekrāna lasītājiem;
- aprakstoši tulkojumi vizuālajiem materiāliem;
- taustāmi elementi izstādes ekspozīcijā;
- publikas pārvietošanās ceļos nav šķēršļu – nenostiprināti vadi, filmēšanas statīvi utt.;
- pakāpieni, nostiprinātie vadi, sliekšņi un citi šķēršļi iezīmēti ar kontrasta brīdinošo līniju.

1.6. Piekļūstamība cilvēkiem ar garīgā rakstura traucējumiem

- Pilna informācija par pasākuma saturu – spilgtas gaismas, trokšņi, spēcīgas smaržas, emocionāls sižets, negaidīti trokšņi, necenzēta leksika u. c.;
- piktogrammas pasākuma norises vietā;
- informatīvie materiāli vieglajā valodā;
- konsultācijas ar mērķa grupu pārstāvjiem satura piemērošanai;
- nodrošināta klusuma zona (istaba vai telts);
- apmācīts personāls komunikācijai ar cilvēkiem, kam ir psihosociālas vai kognitīvas grūtības.

1.7. Piekļūstamība ģimenēm ar bērniem

- Brīva pārvietošanās ar bērnu ratiņiem (bez šķēršļiem, uzbrauktuves);
- bīstamo zonu nožogošana (kāpnes, elektroinstalācija u.c.);
- pieejamas mātes un bērna telpas, pārtinamie galdi;
- speciāli iekārtota bērnu rotaļu zona pasākuma teritorijā.

2. Apmeklētāji ar dzīvniekiem

- Atļauta ieeja apmācītiem suņiem;
- pieejami ūdens trauki dzīvniekiem;
- paredzēta droša zona dzīvniekiem (ēna, bez pārmērīga trokšņa);
- informācija par pasākuma atvērtību apmeklētājiem ar dzīvniekiem iepriekš jānorāda publiskajā informācijā.

ANKETA

Pieklūstamības un pieejamības nodrošinājums partneru organizētajos pasākumos

Mērķa grupa	Apraksts risinājumam/iem vai pakalpojumam/iem, kas nodrošina pieklūstamību (maks. 1000 zīmes)
Pielāgots cilvēkiem ar garīgā rakstura traucējumiem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Pielāgots cilvēkiem ar kustību traucējumiem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Pielāgots cilvēkiem ar redzes traucējumiem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Pielāgots cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Draudzīgs ģimenēm ar bērniem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Draudzīgs apmeklētājiem ar mājdzīvniekiem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Informācija par pasākuma emocionālo, skaņas, specefektu u. c. faktoriem	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>
Transports uz norises vietu, kājām pārvaramais attālums	<i>Aizpilda, ja attiecināms</i>

Nodibinājuma "Liepāja 2027" izmantotās piktogrammas pieklūstamības nodrošināšanai

	Pielāgots cilvēkiem ar garīgā rakstura traucējumiem. Psihiska slimība vai garīgās (intelektuālās) attīstības traucējumi ierobežo cilvēka kognitīvās, valodas, motoriskās un emocionālās funkcijas, kā arī sociālo mijiedarbību.
---	---

	Pieklūstams cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Kustību traucējumi var būt ļoti dažādi, sākot ar grūtībām staigāt, nestabilu gaitu līdz pat nespējai pārvietoties, kad tiek lietoti palīglīdzekļi.
	Pieklūstams cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Redzes traucējumi var būt no vieglas vājredzības līdz pat pilnīgam redzes zudumam. Var būt nepieciešami palīglīdzekļi, lai pārvietotos vai uztvertu informāciju.
	Pieklūstams cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Dzirdes traucējumi var būt viegli, vidēji smagi, kā arī iespējams pilnīgs dzirdes zudums. Cilvēki, kuri ir vājdzirdīgi, saziņā var izmantot dažādas palīgierīces.
	Draudzīgs ģimenēm ar bērniem. Ģimenēm draudzīgs pasākums piedāvā saturu visiem ģimenes locekļiem, ņemot vērā bērnu vecumu, intereses un drošību.
	Draudzīgs apmeklētājiem ar mājdzīvniekiem Dzīvniekiem draudzīgos pasākumos tiek ievērota dzīvnieku labbūtība.